

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 096 104/99-1004
Signatura: bilas111

Oblastní pracoviště č. 9 Hradec Králové
Okresní pracoviště Hradec Králové

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Mateřská škola Jeníkovice č. p. 25/25 Jeníkovice, 503 46 Třebechovice p. Orebem
Identifikátor ředitelství:	600 087 948
IZO:	107 581 141
Ředitelka školy:	Marie Šubrtová
Zřizovatel:	Obec Jeníkovice, čp. 25, 503 46 Třebechovice p. Orebem
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Hradec Králové Milady Horákové 504, 500 06 Hradec Králové
Termín inspekce:	24. a 25. června 1999
Inspektorka:	Miloslava Beránková
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení č. j.: 1380/123-95-00 ze dne 18. 6. 1996, výkaz o mateřské škole ke dni 30. 9. 1998, výjimka z počtu dětí ve třídě pro školní rok 1998/99, personální dokumentace, pracovní plán pro školní rok 1998/99, koncepční záměr školy Ekologická mateřská škola, rozvrh pracovní doby zaměstnanců školy, vnitřní řád školy, uspořádání dne v mateřské škole, evidence vybavení školy, Přehled výchovné práce, výchovně vzdělávací plány, evidenční listy, zprávy ze šetření dětí odbornými pracovníky, individuální plány a záznamy o individuální péči, záznamy o dětech, záznamy z provedených hospitací a rozhovorů.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Mateřská škola je provozována jako jednotřídní a zajišťuje celodenní provoz. Do sítě škol, předškolních a školských zařízení byla zařazena rozhodnutím č. j.: 1380/123-95-00 ze dne 18. 6. 1996. Dle záznamu z rozhovoru s ředitelkou školy obsahuje toto rozhodnutí

chybný údaj v adrese školy a zřizovatele. Správný údaj je 503 46 Třebechovice pod Orebem. Ředitelka školy podá školskému úřadu žádost o provedení změny v zařazení.

Mateřskou školu navštěvuje k termínu 24. 6. 1999 celkem 22 dětí, což je o jedno dítě méně než je uvedeno ve výkazu o mateřských školách ke dni 30. 9. 1998. Tato změna nastala v průběhu školního roku. Zároveň jsou vykazovány dvě děti jako zdravotně postižené bez uplatňování zvýšených finančních nákladů. Kontrolou podkladových dokumentů k integraci zdravotně postižených dětí bylo zjištěno, že materiály neobsahují požadované údaje stanovené Metodickým pokynem k integraci dětí a žáků se zdravotním postižením do škol a školských zařízení ve školním roce 1998/1999 pod č. j.: 16 138/98-24.

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Mateřské škola se nachází ve starší budově, která byla zrekonstruována v roce 1980 k provozu dvou tříd z bývalé základní školy. Zároveň jsou zde umístěny další samostatné subjekty: obecní úřad a pošta. Provoz mateřské školy je oddělen a není narušován druhými institucemi.

V současné době je provozována jedna třída a mateřská škola využívá všech prostorů. V přízemí se nachází třída, která je využívána zároveň jako jídelna, na ni navazuje kuchyň. Další prostory jsou využity pro sociální zařízení dětí a zaměstnanců školy a sklad kuchyně.

V prvním poschodí jsou dvě herny, ředitelna, sociální zařízení dětí a zaměstnanců. Rozlohou prostorná herna je vybavena pro tělovýchovné činnosti a zároveň slouží k odpočinku dětí.

K organizaci jednotlivých činností jsou využívány provázaně jednotlivé místnosti budovy v obou podlažích. Prostorové zázemí mateřské školy je vyhovující, ale z hospitační činnosti a ze záznamu z rozhovoru s pedagogickými pracovníci vyplynulo, že lehátka jsou v průběhu roku stabilně rozložena a jsou skládána pouze jedenkrát týdně pro realizaci zaměstnání z tělesné výchovy. Toto řešení znemožňuje vytvoření odpovídajících prostorových podmínek ke každodennímu zařazování pohybových aktivit. Pozitivně je hodnocena vybavenost tělocvičny (žebřiny, švédské lavičky a bedny, žebřík, žíněnka, polykarpova stavebnice, různorodé drobné náčiní).

Interiér mateřské školy je vybaven na velmi dobré úrovni. Děti mají volný přístup k hračkám, učebním pomůckám a materiálu, jsou vytvořeny stabilní hrací kouty pro námětové a tvořivé hry ve třídě a v herně v prvním poschodí. Vnitřní vybavení doplňují televizor, pianino, Orffovy hudební nástroje, gramofon, kotoučový a kazetový magnetofon.

Dostatečné množství hraček a učebních pomůcek, jejich bohatá rozmanitost a průběžná modernizace dokazují pozitivní zájem a iniciativu ředitelky školy o vytváření podnětného prostředí pro rozvoj osobnosti dětí. Vybavenost výtvarným materiálem je postačující a je průběžně doplňována. Dětská a učitelská knihovna je na průměrné úrovni.

Školní zahrada je součástí objektu mateřské školy, ale její členitost a vybavení vyhovuje požadavkům předškolní výchovy pouze částečně. Neumožňuje realizaci rozmanitějších činností v průběhu pobytu na školní zahradě, protože zájem dětí o danou činnost je ovlivňován zajištěním bezpečnosti dětí. Za přítomnosti jednoho pedagogického pracovníka mohou být uskutečněny činnosti podle místa pobytu dětí buď před budovou nebo na travnaté ploše za budovou školy. Před budovou je situováno pouze pískoviště, v zadní části jsou kovové průlezky, skluzavka, kovová konstrukce pro žebřík a závěsné houpačky, dva zahradní domečky, tabule. Zahradní nábytek (lavičky a stolky) je instalován

před vchodem do budovy. Drobné hračky a náčiní pro hry dětí na zahradě jsou uloženy ve venkovním skladu, který je svým charakterem obtížně až nebezpečně přístupný dětem (holé cihly, neomítnuté stěny, nevhodné uspořádání a skladování nepoužívaných předmětů).

Z celkového stavu podmínek dětí k aktivnímu pobytu na školní zahradě v době inspekce vyplývá závadný technický stav a opotřebované nátěry zahradních domečků a dětského zahradního nábytku. Využití prostorů školní zahrady k aktivnímu pobytu dětí bylo znemožněno vzrostlou trávou.

Prostorové podmínky a vybavení školy je hodnoceno nadprůměrně, vybavení školní zahrady spíše podprůměrně.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Délka provozu je stanovena dokumentem Uspořádání dne od 6:45 do 16:30 hodin. Ve vnitřním řádu školy v bodě č. 9 je uvedeno, že po dohodě mohou rodiče předat své dítě před zahájením provozu nepedagogickým pracovním. Tato citace je v rozporu s § 10 odst. 2 vyhlášky MŠMT č. 35/1992 Sb., o mateřských školách, protože za bezpečnost dětí odpovídají po celou dobu výchovné práce s dětmi pedagogičtí pracovníci mateřských škol, a to od doby převzetí dětí od jejich zástupců nebo jím pověřené osoby až do doby jejich předání zástupci dítěte nebo jím pověřené osobě. Ze záznamu z rozhovoru s ředitelkou školy vyplynulo, že tato možnost není v praxi realizovaná.

Harmonogram stravování dětí respektuje dodržování doporučeného tříhodinového intervalu mezi dobou podávání stravy v průběhu dne. Zároveň je vytvořený i dostatečný časový prostor pro pobyt dětí venku.

Odpočinek dětí je organizován jednotným způsobem, délka trvání je diferencována nejvíce ve druhém pololetí pro předškolní děti podle jejich individuální potřeby. Děti mají možnost realizovat klidové činnosti v herně.

Pitný režim je zavedený, ale nejsou vytvořeny podmínky pro samostatné využití nápoje dětmi již od doby zahájení provozu. Děti dostávají tekutinu organizovaným způsobem mimo dobu podávání stravy před odchodem na pobyt venku. Pozitivně je hodnoceno cílené a důsledné vedení dětí k péči o chrup. Pravidelným každodenním čištěním zubů získávají potřebný návyk.

Kontrolou rozvrhu hodin pracovní doby pedagogických pracovníků bylo zjištěno, že rozvržení přímé výchovné práce je částečně neefektivní. Ředitelka školy nastupuje 3x týdně na odpolední službu v době průběhu pobytu dětí venku (10:30 nebo v 11:00 hodin) a 3x týdně je její dopolední služba ukončena v 10:45 hodin, to znamená v průběhu pobytu dětí venku. Zároveň byl zjištěn 4x týdně nadbytečný překryv obou pedagogických pracovníků v době odpočinku dětí při dopolední službě učitelky. Přitom nejsou vytvořeny podmínky pro souběžné působení dvou učitelek při organizačně náročnějších dopoledních činnostech nebo pro poskytování individuální péče dětem vyžadujících zvýšenou pozornost.

Řízené a spontánní činnosti jsou zařazovány vyvážené, ale realizace pohybových aktivit a jejich účinnost je značně omezována ponecháváním rozložených lehátek v herně.

Vytápění celé budovy je zajištěno akumulací kamny, v poslední době byla provedena modernizace osvětlení tříd. V současné době probíhají v mateřské škole drobné stavební úpravy v prostorách kuchyně a sociálního zařízení v přízemí. V době inspekce začaly probíhat přípravy na malování celé budovy mateřské školy.

Vybavení pracovních míst zaměstnanců školy je dáno prostorovými možnostmi používaných místností školy. Šatna zaměstnanců je řešena využitím úložného prostoru na chodbě a sociální zařízení je k dispozici v obou podlažích.

V mateřské škole je zajištěna velmi dobrá úroveň estetiky prostředí a pořádku. Vybavení interiéru je pro děti podnětné, estetická úprava prostředí vypovídá o tvořivosti učitelek a dětí. Zajištění malování všech prostorů budovy vyplynulo z akutní potřeby zlepšení stavu čistoty stěn jednotlivých místností.

Psychohygienické podmínky a estetická úroveň školy jsou hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

3 Hodnocení personálních podmínek

Výchovně vzdělávací činnost zajišťují dvě pedagogické pracovnice. Mají požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost a pracují na plné úvazky. Určitou nevýhodou je dlouhodobě trvající nestabilita pedagogického sboru. V průběhu posledních osmi let došlo k výměně čtyř učitelek. Další změna v obsazení místa učitelky nastane k začátku nového školního roku 1999/2000.

Provoz mateřské školy zabezpečuje školnice na úvazek 0,8 a zároveň vykonává na úvazek 0,2 funkci vedoucí stravování. Kuchařka pracuje na plný úvazek. Personální obsazení vyhovuje potřebám mateřské školy.

Celkově jsou personální podmínky hodnoceny na průměrné úrovni.

4 Plnění učebních osnov

Základním materiálem pro výchovně vzdělávací činnosti jsou týdenní tematické plány, které vypracovávala v průběhu školního roku učitelka mateřské školy. Výchozím podkladem pro jejich sestavení byl Program výchovné práce pro mateřské školy a jeho modifikace - časově tematické plány. Didaktické cíle jsou stanoveny pro pět výchovných složek a jsou plněny převážně prostřednictvím řízených činností s celou skupinou dětí. Předem nejsou plánovány úkoly a obsahy ostatních organizačních celků (ranní hry, ranní cvičení, pobyt venku, odpolední zájmová činnost). Plány postrádají diferencované zpracování podle věkových zvláštností, individuálních schopností a dovedností dětí. Z hospitační činnosti vyplynula nižší míra náročnosti při zadávání konkrétních úkolů dětem. Do programu mateřské školy jsou cíleně zařazovány prvky ekologické výchovy na základě zpracovaného koncepčního záměru pod názvem Ekologická mateřská škola.

Plnění stanovených úkolů a obsahů realizace při řízených činnostech je doloženo v zápisech do Přehledu výchovné práce. Zpětná vazba plnění konkrétních úkolů není v plánech podchyčována. Výchovné složky se střídají zpravidla vyváženě, v měsíci červen byla zjištěna absence pracovní výchovy. Kontrolou dokumentu Přehled výchovné práce vyplynulo časté používání obecných formulací pro náplň ranních her, odpoledních zájmových činností. Poskytování individuální péče dětem je dokladováno v poměrně nízké frekvenci a probíhající činnost není blíže konkretizována.

Mateřská škola vede záznamy, které zachycují třikrát ročně stav o celkové úrovni vývoje dítěte. Pro děti vyžadující zvýšenou péči je zpracován individuální plán. Učitelky vycházejí z výsledků odborného šetření.

Plnění výchovně vzdělávacího programu je hodnoceno jako průměrné.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Ranní hry

Organizační celek poskytoval dětem velmi dobré podmínky pro realizaci jejich vlastních aktivit. Děti uplatňovaly samostatnost při výběru činnosti, byly soustředěné na vybranou činnost. Využívaly pestré nabídky hraček, pomůcek a dalšího doplňujícího materiálu. V době inspekce převažovaly hry námětové, konstruktivní, tvořivé a společenské.

Hry probíhaly v dostatečném časovém prostoru a v klidné atmosféře. Při hospitační činnosti bylo pozitivně hodnoceno aktivní zapojování dětí, jejich konstruktivní schopnosti a dovednosti. Zároveň byly zjištěny pozitivní vzájemné vztahy mezi dětmi, jejich spolupráce a vstřícnost. Učitelky děti motivovaly a povzbuzovaly slovem, aktivně se zapojovaly do započatých her dětí.

Nedostatkem je absence plánování konkrétních činností a cíleného podněcování dětí k plnění dalších úkolů. Děti si tak nemohou individuálně nebo ve skupinách v průběhu ranních her procvičovat a zároveň uplatňovat již získané poznatky, vědomosti či dovednosti.

Ranní hry jsou hodnoceny spíše nadprůměrně.

Ranní cvičení

Organizace probíhala v prostředí herny - tělocvičny, v kterém byla zároveň rozložena lehátka. Prostor pro vlastní průběh cvičení byl nevyhovující.

V úvodní části nebyly zařazeny žádné druhy z přirozených cvičení (např. chůze, běh, poskoky). Děti prováděly zdravotní cviky formou motivačního cvičení. Učitelka instruovala děti názorným pohybem, slovním pokynem a říkankami.

Struktura sledovaného ranního cvičení neodpovídala požadavkům předškolní výchovy. Malý důraz byl kladen na přesnost prováděných cviků, dodržování výchozích poloh zdravotních cviků, rovnoměrné procvičení jednotlivých částí těla. Délka trvání byla velmi krátká, byla zjištěna malá míra náročnosti, absence diferenciací cviků vzhledem k věkovým zvláštnostem dětí.

Úroveň ranního cvičení je hodnocena podprůměrně.

Režimové momenty

Průběh dopolední svačiny, oběda, hygieny, přípravy dětí na pobyt venku a odpolední odpočinek dokazoval přiměřenou uvolněnost, respektování osobního tempa dětí. Úroveň získaných návyků sebeobsluhy, hygieny a kultury stolování odpovídala věku dětí. Děti jsou vedeny k samostatnosti při stolování, při organizaci v šatně a v umývárně. Velmi dobře zvládají čištění zubů.

Organizační celek je hodnocen nadprůměrně.

Řízená činnost

Řízené činnosti byly sledovány z výchovných složek: matematické představy, rozvíjení poznání, jazyková a hudební výchova. Didaktické úkoly byly konkrétně stanoveny a v průběhu diferencovány podle věkových zvláštností dětí. Organizace obou zaměstnání byla frontální, ale děti také plnily úkoly skupinovou a individuální formou.

Průběh matematických představ se skládal ze dvou částí. Hlavním úkolem bylo určování konkrétního počtu předmětů, procvičování pojmů tolik, kolik, stejně, více. Motivace zaměstnání vycházela z tematického celku týdne. V průběhu činnosti byly uplatněny verbální metody a manipulace s předměty. Převažující postavení učitelky zmenšovalo prostor pro samostatný projev dětí, byly zjištěny nepřesné a neadekvátní pokyny. Ve druhé části pracovaly starší děti samostatně s pracovním listem a mladší děti si hrály s určenou stavebnicí. Při samostatné práci dětí bylo zjištěno chybné držení tužky a vadné držení těla u některých dětí.

Při druhé řízené činnosti bylo zaměstnání zaměřeno na procvičování a opakování již známých úkolů a jevů z rozvíjení poznání, jazykové a hudební výchovy. Děti plnily individuálně vybrané úkoly. Didaktická hra motivovala děti k aktivizaci, k slovnímu vyjadřování, k logickému myšlení. U starších dětí byla zjištěna nižší míra náročnosti při stanovení a plnění úkolů. Součástí tohoto zaměstnání bylo předání diplomů a knih nejstarším dětem k ukončení jejich docházky do mateřské školy. Děti radostně prožily tento slavnostní akt, vlastní průběh byl realizován bez přítomnosti druhé učitelky.

Celkově jsou řízené činnosti hodnoceny průměrně.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Ve vzájemném kontaktu se projevoval pěkný vztah mezi dětmi a zaměstnanci školy. Děti reagovaly klidně, ukázněně, nevytvářely mezi sebou vzájemné konflikty, dobře navazovaly vzájemné vztahy, byly vstřícné, komunikativní. Stavěly hodnotné konstruktivní celky s využitím doplňujících hraček, pokračovaly soustředěně ve stavbách započatých z předešlého dne. Učitelky dbají na rozvíjení, upevňování a dodržování úkolů z mravní výchovy, povzbuzují děti pochvalou. Důraz je kladen na vědomé chování dětí.

Byla zjištěna atmosféra klidu, vstřícnosti, kamarádkých vztahů, tolerance mladších a starších dětí.

Výtvarné práce a výrobky dokazovaly dobrou úroveň zručnosti a manipulačních dovedností dětí.

Osobnost dítěte je rozvíjena v podmínkách, které odpovídají požadavkům předškolní výchovy. Ale byla zjištěna i nižší úroveň v kladení nároků vzhledem k věkovým zvláštnostem a individuálním schopnostem dětí. Vedení dětí k pořádku a k udržování čistoty je uplatňováno přirozeně v průběhu celého dne. Děti jsou vedeny k samostatnosti a jako potřebné se jeví vytvoření dalších podmínek pro rozvoj tvořivosti dětí.

Na základě výsledků inspekčního zjištění je hodnocen rozvoj osobnosti dětí průměrně.

ZÁVĚRY

Mateřská škola plní svou výchovně vzdělávací funkci, má vhodné materiálně technické podmínky. Psychohygienické podmínky umožňují realizaci výchovně vzdělávacího programu. Personální podmínky jsou odpovídající z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti, ale časté personální změny nepřispívají k vytváření pozitivního klima mateřské školy.

Podmínky a průběh výchovně vzdělávací činnosti jsou hodnoceny jako průměrné.

Při inspekci nebylo zjištěno porušení obecně závazných právních předpisů. Ředitelka školy byla upozorněna v průběhu inspekce na chybný postup při vydávání rozhodnutí o přijetí dítěte do mateřské školy, což vyplynulo ze záznamu z rozhovoru. Pro výkon školní inspekce byly vytvořeny velmi dobré podmínky.

Vymezení zásadních kladů:

- prostorové podmínky školy,
- pravidelné provádění čištění zubů,
- estetika prostředí, pořádek,
- samostatnost dětí,
- vzájemné vztahy mezi dětmi.

Vymezení zásadních nedostatků:

- neskládání lehátek, omezování prostorových podmínek pro realizaci pohybových aktivit,
- nevyhovují technický stav skladu zahradních hraček,
- nevhodná členitost a vybavenost školní zahrady,
- systém plánování výchovně vzdělávacích činností.

Doporučení inspekce k další činnosti školy:

- zajistit denní využívání herny - tělocvičny k realizaci pohybových aktivit,
- ve spolupráci se zřizovatelem zapracovat do plánu dlouhodobějšího charakteru postupnou úpravu školní zahrady k zajištění optimálních podmínek pro děti při pobytu na školní zahradě,
- provést opravu venkovního skladu, zahradního vybavení a inovaci nátěrů zahradního nábytku,
- udržovat soustavně travnatou plochu,
- provést úpravu rozpisu hodin přímé výchovné práce pedagogických pracovníků,
- realizovat pitný režim v průběhu celého dne,
- přehodnotit systém a metodiku plánování výchovně vzdělávacího procesu,

- v případě zařazení integrovaných dětí postupovat v souladu s platným metodickým pokynem MŠMT,
- při výchovně vzdělávací činnosti zařazovat efektivní formy práce se zřetelem k věkovým zvláštnostem a individuálním schopnostem dětí,
- zlepšit kvalitu zápisů v Přehledu výchovné práce,
- upřesnit informaci pro rodiče ve vnitřním řádu ohledně předávání dětí.

razítko

Podpis inspektorky:

M. Beránková, v. r.

V Rychnově nad Kněžnou dne 13. července 1999

Inspekční zprávu jsem převzala dne 14. 7. 1999

razítko

Podpis ředitelky školy Šubrtová M., v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	1999-07-19	096 119/99-1004
Školský úřad:	1999-07-19	096 118/99-1004

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
---	---	Ředitelka nepodala připomínky.